

Główny Urząd Statystyczny opublikował informacje dotyczące pieczy zastępczej w 2023 roku. Jak wynika z badań, więcej dzieci przebywa w pieczy zastępczej niż w 2022 roku.

Rodzinna piecza zastępcza

Na koniec 2023 r. rodzinna piecza zastępcza funkcjonowała w formie rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych, których było 35 978 oraz w formie rodzinnych domów dziecka obejmujących 834 placówki. Wśród rodzin zastępczych rodziny spokrewnione stanowiły 63,8%, rodziny niezawodowe – 30,4%, a rodziny zawodowe – 5,8%.

Funkcję rodziny zastępczej pełniło 18 675 małżeństw i 17 303 samotne osoby. Rodziny, które przyjęły jedno dziecko stanowiły 72,3%, dwoje dzieci – 18,1%, troje – 5,4%, zaś czworo i więcej dzieci – 4,1% wszystkich rodzin zastępczych. Ponad połowa osób prowadzących rodziny zastępcze to osoby w wieku 51–70 lat. Rodzinne domy dziecka prowadziło 707 małżeństw i 127 samotnych osób. Większość osób (77,5%) pełniących funkcję rodzinnego domu dziecka to osoby w wieku 41–60 lat.

Dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

W rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 58 210 dzieci, w tym 6 226 w rodzinnych domach dziecka. Spośród wszystkich dzieci objętych opieką 7 105 posiadało orzeczenie o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności, a 2 659 było sierotami. W rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 28 839 dziewcząt. Zarówno w rodzinach zastępczych, jak i w rodzinnych domach dziecka, najliczniejszą grupę stanowiły dzieci w wieku 7–13 lat (20 179), natomiast niemowlęta stanowiły najmniej liczną grupę (1 004). W 2023 r. do rodzinnej pieczy zastępczej po raz pierwszy zostało przyjętych 10 756 dzieci. W tym okresie rodzinną pieczę zastępczą opuściło 8 062 dzieci w wieku do 18 roku życia. Najwięcej dzieci zostało umieszczonych w innej formie rodzinnej pieczy zastępczej (2 522). Do adopcji trafiło 1 351 dzieci, a do rodziny naturalnej powróciło 2 488 wychowanków. Z powodu przeniesienia do instytucjonalnej pieczy zastępczej, rodzinną pieczę zastępczą opuściło 961 dzieci, podczas gdy z powodu umieszczenia w domu pomocy społecznej, rodzinną pieczę zastępczą opuściło 47 dzieci. Wśród 4 022 pełnoletnich wychowanków, którzy w ciągu 2023 r. opuścili rodzinną pieczę zastępczą, 2 174 założyło własne gospodarstwo domowe, a 127 powróciło do rodzin naturalnych lub krewnych. Spośród wychowanków, którzy opuścili pieczę zastępczą po ukończeniu 18 roku życia 1 440 nadal się nie usamodzielniało.

Placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej

Na koniec 2023 r. działało w Polsce 1 318 placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej, z tego 1 305 placówek opiekuńczo-wychowawczych, 10 regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych oraz 3 interwencyjne ośrodki preadopcyjne. Do placówek opiekuńczo-wychowawczych zaliczamy placówki socjalizacyjne (812), rodzinne (204), interwencyjne (61), specjalistyczno-terapeutyczne (37) oraz placówki łączące zadania (191).

Miejsca w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej posiadały 16 630 miejsc, w tym w placówkach socjalizacyjnych były 10 834 miejsca, w placówkach łączących zadania 2 681, a w rodzinnych, interwencyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych odpowiednio – 1 499, 788 i 456 miejsc. Pozostałe placówki posiadały łącznie 372 miejsca.

Wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Na koniec 2023 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 17 128 dzieci. Najliczniejszą grupę

stanowili wychowankowie w wieku 14–17 lat (8 079 dzieci). Druga co do wielkości zbiorowość to dzieci w wieku 10–13 lat (4 367 osób). Najmniej liczna była najmłodsza grupa wiekowa – poniżej 1 roku (142 wychowanków). W placówkach instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało również 1 292 pełnoletnich, uczących się wychowanków.

Wolontariusze w instytucjonalnej pieczy zastępczej

W 2023 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej charytatywnie udzielało się 1 240 wolontariuszy. Do placówek opiekuńczo-wychowawczych zgłosiło się 1 177 osób, do regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych 34, natomiast do interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych 29 osób. Wśród placówek opiekuńczo-wychowawczych najwięcej wolontariuszy wspomagało placówki socjalizacyjne (68,6%), a najmniej świadczyło pracę w placówkach rodzinnych (6,5%).

Osoby niepełnosprawne prawnie w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Na koniec 2023 r. w instytucjonalnej pieczy zastępczej przebywało 2 210 wychowanków niepełnosprawnych. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych były 1 982 osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności, a w regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych 227 wychowanków. Osoby niepełnosprawne w placówkach socjalizacyjnych stanowiły 58,9% wszystkich niepełnosprawnych wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, 17,3% w placówkach łączących zadania placówek, 10,0% w placówkach specjalistyczno-terapeutycznych, 9,9% w placówkach rodzinnych, a w placówkach interwencyjnych 3,9%.

Źródło: GUS